

להבין למה עשין זכר לחנוכה המנוחה שהיה בימי
 החשמונאים ואין עשין זכר לחנוכה המשכן וחנוכה
 המקדש שהיה קדושה קבוע לזרועות. וי"ל שכבר זכרנו
 מ"ש במ"ר שהיה אהרן מו"ץ על שלח הקריב בחנוכה
 הגשמים ואל"ל הקב"ה לגדולה מזו אחת מחוקן כו'
 הקרבנות כ"ו שבהמ"ק קיים הם נוהגים אבל הגרות
 לעולם כו' וכי הרמב"ן שמרמו על גרות חנוכה שהם
 טהנין לעולם. דהנה ענין ז' הגרות של המנוחה מרמזים
 על התפשטות אור החורה בכל ז' המדות הק' עד ז'
 הדועים שהם מרכבה לז' המדות ובכולם נמצא התפשטות
 חכמת הטורה המרומז למנוחה בדרום כמ"ש (ב"ב כה):
 הרוח שחכמים יודים כו' והיו כו' באל"ה ע"ה אי
 (בב"ר פ' סא) שזמן לו הקב"ה ב' כליותיו כשי רבנים
 ואי טבעות ומלמדות איתו חכמה וגם הכ' אלפים תורה
 התחילו מאל"ה. וביחוק אי' (זח"ג פ סע"ב) אורייתא
 מסטרא דגבורה קא אתייא. שהיא יראה מדתו של יחזק
 וכל מה שנחשפה יותר חכמת החורה בהמדות הוא
 בתוקף התלהבות ביותר. ובישקב שמדתו אחת נחשפה
 הארת החורה ביותר כמ"ש (ברכות ה): אחת זו תורה
 עי' אחת קנה ואל תמכור וביוסף כ' כי בן זקונים הוא
 לו וחי' בב"ד שכל הלכות שמסרו שם ועבר לעקב
 מסרן לו וגם אמרו (תענית טו). לדיקים לאורה דכי'
 אור זרוע ללדיק ועי' האור הזרוע בבחי' לדיק נשפע
 ונחשפט הארת החורה בשפע רב כידוע. ומשה ואהרן
 המה השורש של תושב"כ ותושב"פ. ודומה"ה הוא
 מרכבה למדת חלכות פה תושב"פ קריין לה. וחנוכה
 מדליקין ח' נרות כי הגר שמיני מרמז על בינה ליבא
 שהיא המקור של ז' האורות הנז' והיינו התשוקה והרצון
 שכלב להגיע למאור החורה שתהפך כלב. ועיקר
 הגעגועים והתשוקה בכל לזכות למאור החורה נתגלה
 אז בימי גזירת יון שהיה לבטלם זמורה ומלות. והיה
 לבם נשבר מאד מזה שגראה שמן השמים משכבין מפני
 שאין החורה ומלות שלהם מקובל בעיניו ית' והוא דומה
 כשופך קיחון על פניו (כסוכה). ועי"ו נתמרמרו וגדלה
 התשוקה בלבם לעסוק בחורה בסתר. וגם אותם שלא
 יכלו להאניע ח"ש ולעסוק בחורה עוד יותר גדלה התשוקה
 והתשוקה בלבם לזכות למאור החורה ועי"ו זכו לנס
 שמדמן להם השפודין של ברזל לעשות המטרה שהיא
 הכלי קיבול למאור שצנח הגרות. שהיא עד הרצון
 שכלב שעי"ו נעשה כלי להיות נשפע בו מאור החורה.

פ"ב ק' - חגיגה (ד)

חמס ע"י הגרות והגזירות זכו למאור החורה
 וכמ"ש שבטך ומשנתך המה ינחמוני שדייקא ע"י
 השבט מוסר בא להם המשענה ביתר שאת וכדליתא
 בפרקי הילכות (פי' כו) שצבים שני חמ"ש שלא שרתה
 שם שכינה. אבל הדרה יקרה כבודה וגדולתה וכו' של
 תורה לא נחנה עד בית שני ע"ש והמכוון על זמן
 החשמונאים שהיה החלפת הארת תושב"פ. דחנוכה
 החלפת היסוס שלא נתנו ליכתב כי אסתר הוא סוף
 היסוס שניתנו ליכתב (כמ"ש יומא כט). והיינו החלפת
 תושב"פ. כי היא החלפת מטה דרצון שהוא רק משורש
 תושב"פ כמ"ש בנח" על ברכת נר חנוכה והיכן נזו
 מלא חסור. ודייקא אז ע"י האטר והגזירה נתיסד
 התושב"פ כמ"ש (ב"ר פי' ב) וחוקן זה יון שהחשיכה
 עיניהם של ישראל בגזירותיו ודייקא עי"ו ויאמר אל"הים
 ז' ויהי אור והיינו הארת תושב"פ וכדליתא (תנחומא נחג)
 שעל עמלי תושב"פ נאי העם ההולכים בתושר ראו
 אור גדול אור הראשון וכו' וגם לא כפה ההר בניגית
 רק על תושב"פ לפי שיש בה לער גדול ועוד שיהיה
 ומנבל עלמו עליה. ועל לימוד תושב"פ נח' והצבת גזי'
 כל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך. שאין זוכה לה רק
 מי שהוא אהב הקב"ה בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאורו
 ע"ש ועליהם נח' וזוהי כאלה המושג בגזירותו שהקב"ה
 מאיר עיניהם לע"ל. וכזה יזכר למה אין עשין זכר
 נחיון הבית בקרבנות כי הקרבנות המה בעלים כמ"ש
 למה לי רב זמירים חמס הגרות המרמזים למאור
 החורה עשיו זכר להחיות של החשמונאים כי מה
 נחקיים בנו מאור החורה ע"י החיות והתשוקה לאור
 החורה שהיה להם אז. כי מיד בהחלפת מ"ת היה
 בתשוקה גדולה כמ"ש ויון שם ישראל כאש אחד בלב
 ז' זה היה על תושב"כ שעל תושב"פ נלך לכפות
 עליהם ההר בניגית כדליתא בתנחומא אבל אח"י הדך
 קבלה מאהבה בימי חשורש ובטלו המודעה וכפיית
 ההר בניגית. וגמר התשוקה והגעגועים היה בימי
 החשמונאים מלך הארות ועי' אלו עשין זכר לזה החיות
 והתשוקה של תושב"פ שהיה אז שעי"ו נשאר בנו
 בקביעות הארת התושב"פ לעולם וכמ"ש חנוך לנער
 עפ"י דרכו גם כי יסור מנהגו וכמכוון המדרש
 אבל הגרות לעולם:

אלה הענין בכל זה דיש לדעת מאור החורה שהוא
 חלית המשכן ועיקר המשרה שמינה בישראל, בא
 בשפע ע"י אמצעות שני כלי קודש, היינו הארון
 והמנורה, ונשתנו פעולותיהם, הארון צא ליעוד
 הדברות שכתב וגם לאור בקבלה בע"פ וכמ"ש
 לעיל כ"ה ר"ב, ועדיין אין צוה כח הפלפול
 והחידוש שיהא אדם יכול לחדש מעצמו דבר הלכה
 שאינו מקובל, ולזה הכח הפלפול שנקרא חלמוד
 ניתן כח המנורה אשר נכלל בו שבע חכמות וכל
 חכמות הנדרש לפלפול של תורה, וכל זה נכלל
 בכפאורים ופרחים, עד דאי' צב"ר פ"א ר'
 טרפון בשעה שהיה שומע דבר מחוקן היה אומר
 כפתור ופרח, ושיח רבן של ישראל ללמדנו בא
 שמה שלחמד ומיק מחדש דבר טוב הוא ע"י כח
 שני שרבו שיבות והעמידו תלמידים הרבה להיות
 דאצ"י ורצא שהוא החלמוד, מש"ה נחוקן כח
 המנורה ע"י נס דחנוכה, וע"ע להלן ל"ט ל"ו
 שהרשתי לדעת שמרומז גם זה בחורה, והיינו
 דאי' בברכות דנ"ו הרוחה שמן זית חלום יפה
 למאור חורה שנח' ויקחו אליך שמן זית וגו'.
 עוד ראוי לדעת דמשה ואהרן היו נמשכים למכרים
 כדליתא בלדרי"ג פכ"ו ומיין שכבוד חזירו יהא
 חביב עליו כדבר שנח' ויאמר אהרן אל משה כי
 זאדוני, והלא אחיו הקטן ממנו היה אלה עשאו
 רבו, והטעם צוה דלע"ג שאהרן היה נלך לגמרא
 דמשה מפי ה' מכ"מ אחר ששמע שוב נח היה
 נלך לו לכבדא, והיה גדול בישראל כמשה, אלא
 שגדולתם בחורה לא היה באופן אחד, דכח משה
 יצאה נעלה בכת הפלפול לחדש דבר מה שלא שמע
 בקבלה, ע"י ההכרח והפלפול, וכדליתא בגדריס
 דל"ה לא נמנה חורה אלא למשה ולזרעו ומשה
 נהג בה טובת עין ומנהג לישראל, ומסיק ההוא
 לפלפול בעלמא, ואהרן היה נעלה בכת הסבירה
 לדרמות מילתא למילתא ולכוין האמת, וזה על פי
 דבר ה' לאהרן צפ' שמיני ולהורות אפ בני ישראל,
 ועיקר ההוראה בשעתו אי אפשר לחדש כל שאלה
 בפלפול אלא ע"י סבירא ולדמות מילתא למילתא,
 וצוה הכח היה אהרן יסוד באותו דור

היין זכר, מאת סוף 138

יוונים בהיכל...
 משנכנסו יונים להיכל — טמאו כל השמינים שבהיכל" (שבת כ"ב, א)
 — אמנם שינו, ופיתוחו של יפת יהא באהלי שם" (מגילה ט' ב), ברם זה
 רק באוהל, בשטח החיצון של הבית, לא כן הייכל — הוא מיוחד לפנימיית,
 שם לא יקרב זר, שם צריך להשמר רוחו של שם, רוחו של ישראל כשהתרו.
 בשטחי המדע יש מקום להעזרות ע"י חכמת גויים — יש חכמה
 בגויים" (איכה רבתי ב', יז), — לא כן בשטחים הפנימיים של תורת
 המוסר והשקפת העולם, כאו גישת חכמי אומות העולם יכולה לגרום נזקים
 תמורים, העולם הרוחני שלהם יסודותיו שונים לגמרי, ומסוכנים הם לרוח
 ישראל, ומאותה חכמה יניח הוהירונו חז"ל [ועי' אורות עמי קנ"ב].
 ומה שקרה בימי מתתיהו, זו היתה הירידה של רוח יון וחכמת יון
 להיכל, לישטח הפנימי, זו עצמה, טמאה כל החכמים שבהיכל" זו עצמה
 גרמה טומאה ליבמן הטוהר של רוחי ישראל.
 [עיקרי הדברים נמסרו לי ע"י ד"ר משה ויידל ו"ל, תלמידו של הרב

שקידת החורה
 יגד להשכיחם תורתך צריך ללמוד ולקיים. יש לחזור על כך חמש פעמים, עשר פעמים.
 בכל שהצבים יתבררו, יותר תהיה דבקות בחורה.
 אצל חז"ל מופיע הביטוי תנאים בשני מובנים. המובן הרגיל הוא חכמי המשנה, שאין
 אמוראים חולקים עליהם. אבל יש עוד פירושו.
 התורה ניתנה לכתחילה בכתב ובעל פה. בדרות הראשונים היה מצב שהתורה שבעל פה
 היתה בעל פה, והיו חוזרים עליה פעמים רבות עד שקט אותה בקרבם. היסודות כותב
 שבתקופה הזאת היו "אלפים ורבבות" לומדי תורה. הביטוי "תנאים" נחשב במרא וג
 לגנאי: "התנאים מבלי שלום... שטרין הלכה מתוך משנתו". הם רק שופע וטורטים ואינם
 כבנינים. התורה ושקידה אינה עניין של גרסנות אלא של הבנה בתורה.
 וב"ש ושיעורים, מתקשרים, קונים, גדלים וחוכים לתורה.
 מתוך לימוד תורה בירושלים והקדושה של ירושלים, זוכים יותר לאוקומי מראס ולסייעתא
 דשמיא.

היין זכר, מאת סוף 138